Gemeente Amsterdam

Bodemvervuiling in het Amsterdamse Bos?

Aan Wethouder Melanie van der Horst
Van 5.1, 2, e 5.1, 2, e Amsterdamse Bos 5.1, 2, e ,5.1, 2, e @amsterdam.nl

Datum donderdag 21 december 2023

Op zondag 19 november heeft AT5 een artikel gepubliceerd onder de titel "Gemeente Amsterdam verzwijgt bodemvervuiling in het Amsterdamse Bos". Hierin doet 5.1, 2, e , 2, e een verslag over zijn onderzoek van de afgelopen anderhalf jaar over bodemvervuiling in het Amsterdamse Bos en hoe de gemeente Amsterdam hier op acteert.
In dit rapport treft u de reactie hierop. Deze reactie is opgesteld door de afdeling Grond & Ontwikkeling (Bodem) en het Amsterdamse Bos.
Naar aanleiding van de berichtgeving zijn er raadsvragen gesteld.
Op basis van deze memo wordt in nauw overleg met woordvoering een inhoudelijke reactie op de website van het Amsterdamse Bos geplaatst en met onze stakeholders gedeeld.

Er is geen aanleiding tot zorgen over gezondheidsrisico's in het Amsterdamse Bos voor bezoekers, gebruikers en collega's die werkzaam zijn in het Bos. Dit is de conclusie na het opnieuw tegen het licht houden van de resultaten van de onderzoeken waaraan berichtgeving van AT5 refereert.

De organisatie van het Amsterdamse Bos beschermt een waardevol natuurgebied waar bezoekers komen om zich te ontspannen. De gezondheid van onze bezoekers, ondernemers en van onze medewerkers die dagelijks in het Bos werken staan daarbij voorop. Daarom nemen wij de berichtgeving van AT5 heel serieus. Wij zien op dit moment geen aanleiding tot zorgen. Deze conclusie is gebaseerd op bodem onderzoeken naar verschillende locaties in het Bos

Het artikel geeft geen aanleiding tot vervolgstappen. We gaan in gesprek met 5.1, 2, e over zijn conclusies en onze bevindingen. Ook willen we hem vragen om mee te denken over het onderwerp Bodem in onze nieuw op te stellen Beheervisie. Daarin is de bodem van het Bos een belangrijk onderwerp. We gaan dan ook kijken op welke wijze we ervoor kunnen zorgen dat de bodem nog meer dan nu kan bijdragen aan de opgaven voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Bodem in het Amsterdamse Bos

De bodem is het fundament van het Amsterdamse Bos. Om de natuur goed te laten ontwikkelen en veilig en gezond te kunnen ontspannen in het bos is het belangrijk dat we de bodem goed beheren. Het Amsterdamse Bos bestaat al 90 jaar.
Dat vervuiling in het bos voorkomt, is niet anders dan op andere plekken in Amsterdam of Nederland. In de tijd dat het bos werd aangelegd zijn niet altijd schone materialen gebruikt, denk bijvoorbeeld aan oeververstevіging met puin. Ook vroegere activiteiten hebben hun sporen in de bodem achter gelaten. Hierdoor is de bodem op sommige plekken in het bos verontreinigd met stoffen zoals teer, lood, zink en olie, zoals in andere delen van de stad. Een bodemvervuiling waarmee je niet in contact komt, levert geen gezondheidsschade op. Als er geen gezondheidsrisico's zijn worden niet alle vastgestelde verontreinigingen opgeruimd. Dit is vanwege de hoge kosten die dit met zich meebrengt en/of de ecologische schade die we daarmee zouden aanrichten.

Om ervoor te zorgen dat er geen nieuwe bodemverontreinigingen ontstaan en bestaande verontreinigingen worden beheerst of gesaneerd heeft de overheid regels opgesteld. Deze bodemregels staan in de Wet bodembescherming (Wbb) en het Besluit bodemkwaliteit. Omdat het Amsterdamse Bos grotendeels in de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer ligt, is de Provincie Noord-Holland bevoegd gezag volgens de Wet bodembescherming.
Deze bodemtaken worden In opdracht van de Provincie Noord Holland door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied uitgevoerd, zij verstrekken de vergunningen en controleren of volgens wet- en regelgeving wordt gewerkt. Indien er risico's worden geconstateerd en er geen veroorzaker kan worden aangesproken, dan is de Provincie de partij die hier maatregelen op moet nemen en de kosten hiervan draagt. Daartoe kan de Provincie beroep doen op landelijke bodemmiddelen via een SPUK.

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (voorzien per 1-1-2024) zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de bodemkwaliteit, met uitzondering van die gevallen waarvoor overgangsrecht geldt en het 'oude recht' zijnde Wbb van toepassing blijft. Ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijven landelijke bodemmiddelen beschikbaar voor die locaties waar verontreiniging leidt tot onaanvaardbare risico's en er geen veroorzaker kan worden aangesproken.

1. Hoe werken we in Amsterdam?

De grond onder onze voeten waarop wij bouwen en leven is het fundament van onze leefomgeving. Afdeling bodem draagt er aan bij dat die omgeving veilig is, dat we zuinig omgaan met grond(stoffen), dat de omgeving prettig en groen is en dat we ook in de toekomst een leefbare stad hebben. Dit doen wij met oog voor de toekomst, en hart voor de inwoners van de gemeente Amsterdam.

Wanneer gewerkt wordt in de grond, moet de bodemkwaliteit worden onderzocht om er zeker van te zijn dat je er veilig kan werken. En omdat het Amsterdamse Bos flink in ontwikkeling is, laten we regelmatig bodemonderzoeken uitvoeren. We laten bodemonderzoek altijd doen door onafhankelijke adviesbureaus. De onderzoeksmethode is strikt gereguleerd en de rapportages worden voor het merendeel gecontroleerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Onderzoek naar en evaluatie van de concentraties in bodem en grondwater is de standaard aanpak van de gemeente Amsterdam bij werkzaamheden in de bodem of veranderingen van gebruik van de bodem. Daarbij is speciale aandacht voor moestuinen, volkstuinen en speeltuinen en andere plaatsen waar kinderen spelen (zie Nota Bodembeheer Gemeente Amsterdam van november 2022).
Zo zijn de afgelopen jaren speelplaatsen onderzocht op de aanwezigheid van loodvervuiling. Wanneer we weten welke stoffen en in welke mate er in de bodem zitten, kunnen we bepalen of en welke risico's er zijn. We beoordelen de risico's in samenwerking met de Omgevingsdienst (Noordzeekanaalgebied) en de GGD en bepalen wat we moeten doen om die risico's weg te nemen.

Alle gegevens zijn openbaar. Onderzoeksgegevens worden digitaal verzameld door de Omgevingsdienst en kunnen worden ingezien via; Bodeminformatie op kaart - Loket OD NZKG

En we gaan ook verder kijken. Zo is het niet alleen belangrijk om de verontreiniging in kaart te brengen. De bodem is ook belangrijk voor een groene en gezonde leefbare stad die bestand is tegen klimaatverandering. In de zomer moet de bodem zoveel mogelijk water vasthouden en zorgt het groen voor verkoeling.
Bij hevige regenbuien moet de bodem als spons het water kunnen opnemen en afvoeren om wateroverlast te voorkomen. Een vitale bodem en veel groen dragen ook bij aan de biodiversiteit in de stad en draagt daarmee bij aan een gevarieerder en prettiger leefmilieu. Daarom zijn we een 'bodem-index' aan het ontwikkelen waarmee we ook naar allerlei andere eigenschappen van de bodem kunnen kijken, zoals biodiversiteit, vruchtbaarheid en bergend vermogen (water en koolstof).

2. Gemeente Amsterdam verzwijgt bodemvervuiling in het Amsterdamse Bos?

De gemeente communiceert met bezoekers over vervuiling, zodra er gezondheidsrisico's zijn. De historische onderzoeken naar bodem en water in het Amsterdamse Bos geven geen aanleiding om aan te nemen dat dit het geval is. Bovendien zijn alle uitgevoerde onderzoeken online in te zien.

3. Hoe gaat het Amsterdamse Bos om met bodemonderzoek?

In het Amsterdamse Bos worden veel onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Te denken valt aan groot onderhoud zoals vervangen van paden, baggeren van watergangen en het renoveren van bruggen. Ook zijn er ontwikkelprojecten zoals de aanleg van nieuwe natuur of een voedselbos. In de onderzoeksfase wordt altijd een bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van wat we willen gaan doen wordt in samenspraak met het Ingenieursbureau Amsterdam een gerichte uitvraag

opgesteld voor een onderzoeksbureau. Het uitgevoerde bodemonderzoek wordt op inhoud beoordeeld door bodemdeskundigen van het Ingenieursbureau Amsterdam. Ze geven een advies over de noodzakelijke acties en/ of haalbaarheid van een ontwikkelproject. Zo wordt voor alle projecten waar we in de grond werken een bodemonderzoek gedaan. Voor een omgevingsvergunning is altijd een bodemonderzoek noodzakelijk. Op basis van adviezen van bodemdeskundigen worden keuzes gemaakt hoe we verder gaan met een project. Soms is het nodig om te saneren, maar meestal kan een ontwikkelproject of groot onderhoudsproject in het Bos gewoon doorgaan zonder aanvullende maatregelen of extra kosten.

4. Betrokken, bezorgde Boswachters

Het Amsterdamse Bos is een bijzondere plek. Wil je hier werken dan heb je een meer dan gemiddelde interesse in natuur. Dit geldt ook voor alle boswachters. De boswachter kun je omschrijven als de beschermer van het Bos en degene die zorgt dat onze bezoekers veilig kunnen recreëren in het Amsterdamse Bos. Het is mooi dat medewerkers kritisch meedenken over ontwikkelingen in het Bos, zeker als zij dit doen vanuit hun kennis en betrokkenheid.
In het verslag van een interne brainstorm over het Bosplan 2020-2030 zijn de meningen opgehaald van boswachters over mogelijke nieuwe voorzieningen in het Bos. Dit verslag was één van de 1320 documenten over het Bosplan 2020-2030 die aan de journalist in het kader van het WOO verzoek zijn verstrekt. In het verslag beweert één boswachter dat " riet dat na elke maaibeurt als chemisch afval wordt afgevoerd", en dat er sprake zou zijn van vervuiling rond het Vogeleiland. Dat was en is geen correcte weergave van de werkelijkheid geweest. De afvoer van riet als chemisch afval heeft nooit plaatsgevonden en de vervuiling rond het Vogeleiland is in Bodemonderzoek niet aangetoond.

5. Aanleg van het Voedselbos

Het Voedselbos is in 2022 aangelegd op de voormalige Bizonweide gelegen naast de Geitenboerderij. In 2020 zijn er uitgebreide bodemonderzoeken uitgevoerd om te zien of de functie Voedselbos mogelijk zou zijn op dit perceel. Het perceel is alle jaren daarvoor gebruikt als weiland waar de geiten van de geitenboerderij konden grazen.
In opdracht van Ingenieursbureau Amsterdam is door een erkend onderzoeksbureau bodemonderzoek gedaan om te bepalen of de bodem op die locatie geschikt is om consumptiegewassen te laten groeien. De resultaten en analyses zijn beoordeeld door het Ingenieursbureau Amsterdam. Zij hebben aangegeven dat er geen beperkingen zijn om consumptiegewassen te laten groeien en hiervan te eten. Er is geen aanleiding deze conclusie in twijfel te trekken. De documenten en rapporten hierover zijn naar de GGD gestuurd voor een gezondheidskundige beoordeling. Op basis van de beoordeling van de GGD is op 24 november 2023 een reactie ontvangen met onderstaande conclusie;
Conclusie GGD:
Op basis van de onderzoeken ziet de GGD geen belemmeringen voor het verbouwen en consumeren van gewassen uit het voedselbos. De bodem van het voedselbos is veilig en gezond voor haar gebruikers en voor de mensen die de gewassen uit het bos consumeren.

6. Omgeving van de Bosbaan

In het artikel van AT5 wordt meerdere malen gesproken over De Bosbaan of de omgeving van de Bosbaan. Net als op andere locaties in Amsterdam en het Amsterdamse Bos komen in de omgeving van de Bosbaan soms vervuilingen aan het licht bij het uitvoeren van bodemonderzoek. Waar nodig is dit aangepakt. Het uitgangspunt is daarbij altijd: gezondheidsrisico's en ecologische risico's zijn niet acceptabel in een omgeving waar veel gerecreëerd en gesport wordt. Dat zijn niet alleen de kaders van het Amsterdamse Bos maar van heel Nederland: dat is wet- en regelgeving voor de leefomgeving.
Dat betekent niet dat alle vervuilingen zijn verdwenen. Maar er is geen aanleiding om gezondheidsrisico's te vermoeden in de omgeving van de Bosbaan *(zie ook hieronder).*

7. PFAS in het Amsterdamse Bos

PFAS is vrijwel overal in onze leefomgeving aantoonbaar aanwezig, dus ook in het Amsterdamse Bos. In veel bodem- en waterbodemonderzoeken die in het Amsterdamse Bos worden gedaan wordt PFAS meegenomen in de analyses. Hierdoor ontstaat er een steeds beter beeld over waar PFAS aanwezig is in het Amsterdamse Bos en of daar risico's aan verbonden zijn.
In het artikel van AT5 wordt gesteld: *Onderzoekers constateren dat over een oppervlakte van minimaal 900 m2 sprake is van ernstige bodemvervuiling met PFAS, PCB's en zware metalen.*
Dit wordt vervolgens gerelateerd aan een PFAS-incident op Schiphol. Het klopt dat er via de Ringvaart beïnvloeding lijkt te zijn geweest. Er is in 2018 in twee watergangen nabij de Ringvaart een hoger PFAS gehalte gemeten dan in de rest van het bos. De gehalten PFAS in deze watergangen liggen ruim onder het gehalte waarbij risico's optreden. Er is geen sprake van een grootschalige ernstige bodemverontreiniging van PFAS in het Amsterdamse Bos.

Er zijn in het bos naast bovengenoemde Schiphol incident geen historische bronnen voor PFAS geconstateerd die kunnen leiden tot gezondheidsrisico's en er zijn in het Bos geen sterk verhoogde gehalten aan PFAS gemeten. De gehalten liggen ruim onder de risicogrenswaarden voor PFAS.

8. Locaties

In het artikel worden veel verschillende locaties genoemd. Diverse locaties vallen onder één overkoepelend project zoals het vervangen van paden (Ruimte voor de natuur). Daarnaast zijn er specifieke projecten genoemd. Hieronder geven we een aantal voorbeelden van projecten, per project geven we aan welke acties op bodemonderzoek zijn genomen.

Project / onderwerp	**Vervangen paden / Ruimte voor natuur (opheffen paden)**
Locaties	Omgeving Geitenboerderij, Bostheater, Voedselbos, Houtwerf en het gehele deel van het Amsterdamse Bos gelegen aan de zuidkant van de A9.
Beschrijving	Bodemonderzoek naar aanleiding van het renoveren van de paden en het verwijderen van overtollige paden (Ruimte voor de natuur) gaf de volgende resultaten: Onder een aantal paden is/was een oude fundering aanwezig die bodemvervuiling veroorzaakt in de fundering zelf maar ook in de ondergrond net onder de paden. Daarnaast waren de oude asfaltpaden aangelegd met teerhoudend asfalt. Dat is nu niet meer toegestaan. Naast deze verontreinigende ondergrond is er bij een klein aantal paden asbest gevonden. Het asbest betreft hechtgebonden plaatmateriaal dat in het verleden vaker is verwerkt in puinfundaties. Hechtgebonden asbest vormt geen direct gevaar omdat er geen vezels zijn die je kan inademen. Deze verontreiniging vormt daarom geen bedreiging voor de gezondheid omdat deze 'immobiel' is. Het ligt vast onder de paden en heeft geen invloed op de omgeving. Bij aanwezigheid van een verharding waarin asbest aanwezig is, wordt gewerkt conform het besluit asbestwegen.
Methodiek / onderzoek	Voorafgaand aan de daadwerkelijke werkzaamheden worden er boringen gemaakt in de paden om onderzoek te kunnen doen naar het asfalt (teerhoudend/niet teerhoudend) , de fundering (welk materiaal is aanwezig bijvoorbeeld asbest) en de ondergrond (is er vervuiling vanuit de fundering naar de ondergrond ontstaan). Al deze gegevens worden geanalyseerd en beoordeeld. Vervolgens worden er adviezen gegeven over hoe hier mee om te gaan. Is er aanleiding om onderzoeken uit te breiden dan gebeurt dat en wordt dezelfde weg bewandeld in analyse, beoordeling en advies.
Resultaat / actie	De afgelopen jaren zijn alle paden in het Amsterdamse Bos ten zuiden van de A9 onder handen genomen, vorig jaar de omgeving van het Bostheater. Er wordt nu gewerkt aan de paden rondom het Grote Kinderbad en de speelweide. De komende jaren wordt het restant van de paden in het Amsterdamse Bos opgepakt. Voor alle vervuilingen geldt dat deze volgens de wet- en regelgeving op dit gebied zijn opgenomen, verwerkt en afgevoerd.

Project / onderwerp	**Chemisch verontreinigd riet**
Locaties	Omgeving Bosbaan, oeverlanden Nieuwe Meer
Beschrijving	Chemisch verontreinigd riet; Dit is niet bekend in het Bos en heeft zich niet voorgedaan. Maaisel van riet van de oevers (Bosbaan en alle andere oevers) en rietlanden wordt afgevoerd naar een erkende verwerker. Deze verwerker verwerkt het maaisel tot compost. Bij de intake van dit maaisel vindt bij de verwerker een controle plaats, zowel visueel als op geur / bijzonderheden.
Methodiek / onderzoek	Gedurende het composteringsproces vinden er kwaliteitscontroles plaats bij de eindcontrole van de compost wordt de chemische kwaliteit van het product vastgesteld en beoordeeld voordat het verhandeld mag worden. Mochten er waarden zijn die de verhandelbaarheid van het product beïnvloeden, zal de verwerker hiervan melding maken naar de aanvoerende partij.
Resultaat / actie	Er zijn geen meldingen van erkende verwerkers dat zich een dergelijke vervuiling heeft voorgedaan met maaisel uit het Amsterdamse Bos.

Project / onderwerp	**Baggeren secundaire watergangen**
Locaties	Omgeving Voedselbos, Vogeleiland, Geitenboerderij, Bostheater, Groot Kinderbad
Beschrijving	Er zijn 2 belangrijke reden om te baggeren **1)** voldoende diepte van de watergang om de (door) stroming van water te garanderen. **2)** het verbeteren van de waterkwaliteit ter bevordering van de waterbiologie. Jaarlijks wordt ca. 10% van de secundaire watergangen in het Amsterdamse Bos gebaggerd. Alle bagger die vrijkomt wordt volgens een vastgestelde procedure afgevoerd. De primaire watergangen zijn in beheer bij het Hoogheemraadschap van Rijnland.
Methodiek / onderzoek	Voorafgaand aan de daadwerkelijke baggerwerkzaamheden wordt de waterkwaliteit en samenstelling van de bagger onderzocht en geanalyseerd. Er wordt ook onderzocht op PFAS. Op basis van deze onderzoeken wordt de bagger onderverdeeld in verschillende categorieën afhankelijk van de kwaliteit. De categorie bepaalt naar welke verwerker de bagger moet worden afgevoerd. Zij beoordelen de analyse en geven aan of dit ingenomen kan worden. De waterkwaliteit wordt in de jaren na het baggeren gemonitord om het effect van het baggeren op de waterbiologie te beoordelen.
Resultaat / actie	Een deel van de vrijgekomen bagger is schoon, in één watergang is een sterke verontreiniging met PCB aangetroffen, de rest is licht tot matig verontreinigd. Alle bagger is volgens wettelijke regelgeving afgevoerd.

Project / onderwerp	**A9 viaduct Nieuwe Meerlaan / betreft de waarneming olie in afstromend water zoals getoond in het filmpje in het artikel.**
Locaties	Doorgang onder de A9 ter plaatse van de Nieuwe Meerlaan
Beschrijving	De gegevens over deze locatie zijn bij het Amsterdamse Bos bekend. Deze locatie die in het Amsterdamse Bos is gelegen is eigendom van Rijkswaterstaat.
Methodiek / onderzoek	Dit dossier is onderdeel van gesprek tussen het Amsterdamse Bos en Rijkswaterstaat.
Resultaat / actie	De gemeente Amsterdam vraagt hierin Rijkswaterstaat om opheldering over de oorzaak is, welke maatregelen worden genomen om dit op te lossen en hoe te voorkomen in de toekomst.

Project / onderwerp	**Moerasbos tussen de Bosbaan en de Nieuwe Meer (900m2 ecologische risiso's?)**
Locaties	Moerasbos gelegen tegen de Nieuwe Meer
Beschrijving	In 2018 zijn er onderzoeken gedaan ten behoeve van het project Waterentree. 100 meter vanaf de Bosbaan, gelegen tegen de Nieuwe Meer. In dit project, gericht op recreatie en vergroten biodiversiteit, zou grond gaan vrijkomen dat we in de omgeving wilde verwerken. Daarnaast was het plan een doorsteek te maken in een stukje moerasbos tegen de Nieuwe Meer aan om meer water zichtbaar te maken. Ook hier was weer de insteek: kunnen we aanleggen wat we willen of zitten er in de bodem verrassingen waardoor we andere keuzes moeten maken.
Methodiek / onderzoek	Op basis van een voorlopig ontwerp, zijn er op de te bewerken locaties onderzoeken gedaan naar bodem en grondwater. Uit deze rapportage en analyse blijkt dat er op de plek waar we water wilden maken een vervuiling aanwezig is. Daarom is besloten dit deel van het project niet uit te voeren. De afwegingen waren dat: het terrein niet toegankelijk is voor bezoekers (moerasbos), en dat een bij sanering, meer ecologische schade zou ontstaan dan ecologische winst.
Resultaat / actie	Voor het vervuilde stuk wat niet gesaneerd is hebben we toen besloten dit zo te laten. De Provincie is ook de partij die verantwoordelijk is voor de beoordeling van een eventueel saneringsplan als een sanering noodzakelijk is. Voor de andere onderdelen van het project zijn de werkzaamheden uitgevoerd binnen de geldende kaders en richtlijnen Nabij dit gebied is in 2009 een vergelijkbare situatie geconstateerd, waarbij ecologische risico's zijn geconstateerd. Hier is destijds gesaneerd door het aanbrengen van een leeflaag met een dikte van ca. 1 meter.

Project / onderwerp	**Kwaliteit van het water in de Nieuwe Meer**
Locaties	Nieuwe Meer, zwemlocatie Oeverlanden
Beschrijving	De herkomst van de vervuilingen in het Amsterdamse Bos worden volgens het artikel deels toegekend aan het lozen van slib uit de Amsterdamse grachten. De waterkwaliteit zou nog steeds niet toereikend zijn. Hoogheemraadschap van Rijnland is de waterbeheerder en voert acties uit in de Nieuwe Meer in het kader van de Kader Richtlijn Water. De Nieuwe Meer kent 2 open water zwemlocaties die worden gemonitord door de Provincie Noord Holland.
Methodiek / onderzoek	Alle aangewezen zwemlocaties worden gemonitord en beoordeeld zoals is vastgelegd in de zwemwaterrichtlijn en het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden.
Resultaat / actie	De beoordeling van de zwemwaterkwaliteit van specifieke zwemlocaties zoals in de Nieuwe Meer is een verantwoordelijkheid van de Provincie Noord Holland en de Omgevingsdienst Noord Holland Noord. Uit de beoordeling van het zwemwater blijkt dat de kwaliteit goed genoeg is om in te zwemmen.

Project / onderwerp	**Rond het parkeerterrein van de Geitenboerderij**
Locatie	Naast het kantoor van het Amsterdamse Bos aan de Nieuwe Meerlaan
Beschrijving	In 2000 is er een olietank verwijderd naast het kantoor van het Amsterdamse Bos aan de Nieuwe Meerlaan. Dit betrof geen bodemsanering maar een verwijdering van de tank. Bij deze actie is geen verontreiniging ontstaan. De onderzoeken welke die in deze omgeving zijn gedaan, hebben plaatsgevonden op niet gevoelige locaties. Dat zijn locaties waar geen bezoekers (mogen) komen. Er is onderzoek gedaan naar één locatie achter het huidige kantoor Amsterdamse Bos en één locatie betreft een stukje gras naast het parkeerterrein bij het kantoor van het Amsterdamse Bos. De mate van vervuiling en de locatie maken verdere acties op dit moment niet noodzakelijk. Als graafwerkzaamheden gaan worden uitgevoerd wordt altijd bodemonderzoek gedaan.
Methodiek / onderzoek	Nvt
Resultaat / actie	Nvt